

STÁTNÍ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV v Praze
ZRUŠEN STUPĚŇ UTAJENÍ

Důvod: 490/2 - NB5/80

PhDr. Alena Nosková
Podpis: *[signature]*

TAJNÉ

Výtisk číslo:

25

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE

35

Č. j.: inf./ 03224 / 35

Počet listů: 9

Počet výtisků: 26

Den vydání: 29. 1. 1988

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích

Krajské (městské) výbory strany ve zprávách uvádějí, že úsilí stranických orgánů a organizací je v souvislosti s přípravami výročních členských a všeplenárních schůzí i stranických konferencí soustřeďováno na rozpracovávání závěrů 7. zasedání ÚV KSČ a na plnění hospodářských úkolů v letošním roce.

V názorové hladině obyvatelstva se odrážejí pozitivní ohlasy na uskutečněné návštěvy generálního tajemníka ÚV KSČ s. M. Jakeše v Sovětském svazu a v některých podnicích i závodech bezprostředně po jeho zvolení do funkce. Oceňován je jeho zájem o řešení problémů a bezprostřední styk s pracujícími. Například ve Východoslovenském kraji zaujalo vystoupení s. M. Jakeše na stranickém aktivu v Severomoravském kraji. V ohlasech jsou kladně hodnoceny jeho zásadní postoje k otázkám urychlení rozvoje naší společnosti cestou přestavby hospodářského mechanismu ve smyslu závěrů 7. zasedání ÚV KSČ. Pracující se plně ztotožňují s kritikou nedostatků souvisejících s poruchami v dodavatelsko-odběratelských vztazích, vysoké materiální a energetické náročnosti naší ekonomiky, nízké efektivnosti některých výrob, atd.

V Severomoravském kraji oceňují, že s. M. Jakeš na aktivu s předními funkcionáři kraje, uskutečněném v Novém Jičíně, přispěl ke sjednocení postupu krajské organizace při zabezpečování závěrů XVII. sjezdu KSČ a přestavby, včetně zkvalitnění stranické práce. Ojediněle byly vysloveny názory, že měl konkrétněji hovořit o tom, co se udělá pro přestavbu v centru a nejen to, co musí udělat nižší články řízení.

Ve Východočeském kraji je požadováno, aby Čs. televize vysílala záznam z vystoupení generálního tajemníka v celém rozsahu. Komentování redaktory není dobře přijímáno. V n.p. Pališovský kombinát Vřesová (Západočeský kraj) je připomínáno, že jednotlivé výňatky z rozhovorů s. M. Jakeše na závodech, komentované redaktory, nezabezpečují plnou informovanost komunistů.

Živé rozhovory jsou vedeny kolem problematiky přestavby a závěry 7. zasedání jsou v nich podporovány. Městský výbor KSČ Praha v informaci uvádí, že zejména v podnicích, které přešly, nebo v blízké době přejdou do komplexního experimentu, jsou kritizovány podmínky, které v současné době mají. Podle jejich zkušeností vnější vztahy zůstaly stejné. Problémy jsou v plánování, v dodavatelsko-odběratelských vztazích, možnostech vlastního přijímání pracovníků podle úvahy organizace apod. Nebývalý ohlas vyvolal nový publicistický pořad Čs. televize "Sondy", který je srovnáván se sovětským "Reflektor přestavby". V Západočeském kraji komunisté doporučují, aby odpovědní pracovníci uváděli živelnost některých názorů na správnou míru, nebo na ně reagovali v příštím pořadu. V Severomoravském kraji je uvedený pořad chápán jako snaha poukazovat na stávající nedostatky. Při jejich řešení by však měla být zveřejňována opatření k nápravě, jinak se kritika obrátí proti straně. V rozhovorech je postrádáno vyjádření stranické, odborové, mládežnické organizace i vedení podniku. Poskytované informace touto cestou je nutno dotahovat až do konce, aby byly objektivní. V některých ohlasech je pořad srovnáván s relacemi v letech 1968-69. Konkrétní závěry jsou požadovány rovněž ve Východočeském kraji.

Ve všech krajích je v současné době v centru pozornosti stranických orgánů a organizací příprava VČS a konferencí KSČ. Krajské a okresní výbory strany soustřeďují svoji činnost k jednotnému výkladu a zabezpečení realizace závěrů 7. zasedání ÚV KSČ tak, aby se staly základem obsahové orientace výročních jednání. Na pomoc při zajišťování tohoto úkolu byli vysláni do ZO zástupci vyšších orgánů. Ke sjednocení dalšího postupu usku- tečňují okresní výbory strany aktivity předsedů a dalších funkcionářů. Přistupují k jednotlivým organizacím diferencovaně a pozornost věnují těm, které mají těžkosti s plněním hospodářských úkolů nebo nižší akceschopnost. K řešení rozhodujících úkolů v ZO je využíváno stanovisek zpracovaných OV. Je tomu tak například v Praze, v Severomoravském, Západočeském, Středoslovenském a dalších krajích. V Jihočeském k účinnější pomoci ana-

lyzovaly práci aktivistů. V okrese Písek na jejím základě bylo uvolněno 49 z 206 funkcionářů pro nedostatečný výkon této funkce, 3 byli postiženi stranickým trestem a 6 vysloveno neuspokojení předsednictva OV KSČ. Pozitivně je hodnoceno působení pracovních skupin krajských a okresních výborů v organizacích, kde se projevovaly největší problémy ve stranické práci.

Prohlubuje se pomoc aparátu strany i členů volených orgánů základním organizacím. Například ve Středočeském kraji vedle dlouhodobě delegovaných vyslal krajský výbor další pracovníky a funkcionáře, kteří se seznamují postupně se specifikou pracovišť a podmínkami stranické práce, aby mohli zaujímat kvalifikovaná stanoviska. Tam, kde se část VČS uskutečnila již v lednu, využijí jich územní orgány k zobecnění zkušeností pro úspěšný průběh stranických jednání. Bude tomu tak například v podnicích Poldi Kladno a AZNP Mladá Boleslav.

Soudružské rozhovory se členy a kandidáty strany, které v současné době v základních organizacích probíhají, ať již jako besedy či výroční schůze stranických skupin, někde formou samohodnocení, jsou využívány nejen ke kontrole plnění konkrétních úkolů a ukládání dalších, ale i k získávání názorů na konkrétní problémy a nedostatky ve stranické práci, řídicí činnosti hospodářských pracovníků. Poznatky z rozhovorů jsou využívány i v obsahové přípravě VČS ZO KSČ. V Severočeském kraji, kde uplatňují formu výročních schůzí stranických skupin, tyto proběhly již v převážné většině organizací. Jako příkladné hodnotí krajský výbor přístupy v ZPA Nový Bor, okres Česká Lípa, Chemických závodech Lovosice, okres Litoměřice, v Železničních opravách a strojírnách Louny a Důl Ležáky Most. Ne všude však měly besedy skutečně mobilizující charakter. V některých organizacích přetrvává snaha omezit se v hodnocení na výčet funkcí, kritiku nedostatků v dodavatelsko-odběratelských vztazích, konstatování objektivních příčin, aniž by se hledaly subjektivní a způsoby jejich odstranění. Obdobné poznatky uvádějí i další krajské výbory strany. Ve Středoslovenském kraji, v okrese Považská

Bystrica, na základě vyhodnocení konkrétních úkolů členů a kandidátů, na besedách bylo pro neplnění stranických úkolů uloženo 49 stranických trestů, z toho 3 členové byli vyloučeni z KSČ a ve 22 případech bylo zrušeno členství. Zároveň při přehodnocení aktivity bylo doporučeno 60 výmazů stranických trestů.

Do obsahové přípravy se daří v podstatné většině ZO zapojit široký aktiv. Podílejí se na ní stranické skupiny, komunisté z hospodářského vedení, orgánů NV a organizací NF a přední dělníci. Jak uvádí například východočeský KV KSČ, využívají náměty a připomínky členů společenských organizací Národní fronty, BSP, bezpartijních pracujících a občanů z výrobních porad, schůzek odborových úseků, členských schůzí společenských organizací apod. V k.p. Koramo Kolín (Středočeský kraj) volil CZV KSČ nový kolektivní přístup k přípravě VČS. Zpracoval téze zprávy pro celozávodní konferenci KSČ a předal je k projednání ve stranických skupinách, odborových úsecích i na výrobních poradách. Tak se mají všichni možnost k nim vyjádřit. Z připomínek a námětů budou vycházet v ZO při zpracování vlastních zpráv.

V Jihočeském kraji v souvislosti s přípravou VČS je prováděna kontrola plnění úkolů z komplexního hodnocení kádrů s cílem podstatně zvýšit úroveň řídicí a organizačnické práce jak ve výrobě, tak i ve stranické práci.

Rozhodující úlohu v další přípravě sehrávají konzultace obsahových dokumentů, které OV v převážné míře uskutečňují ve výborech ZO. Dílčí poznatky okresních a krajských výborů ukazují, že ne vždy a všude se daří prosadit potřebnou náročnost. V Jihočeském kraji vidí tyto nedostatky především v těch ZO, které působí v podnicích, kde nejsou plněny úkoly, například v Umělecko průmyslových závodech, okres Vyškov. Ani v Západočeském kraji se část organizací nevyvarovala starých chyb. Ve zprávách jsou postrádány politické přístupy k zabezpečení ekonomických úkolů, návrhy na řešení nedostatků. Pozornost okresních a krajských výborů se proto soustřeďuje zejména na pomoc těmto or-

organizacím tak, aby byly schopny stanovit konkrétní politická opatření k zabezpečení úkolů plánu roku 1988 a celé osmé pěti-letky, přestavby hospodářského mechanismu.

Ve stranických organizacích si postupně ujasňují názory na formu voleb. Podle poznatků územních orgánů převládá v naprosté většině stranických organizací názor volit veřejným hlasováním. Například ve Východočeském kraji hodlá tajné volby uskutečnit 120 ZO, což je 2,8 % z celkového počtu. V okrese Olomouc (Severomoravský kraj) je to 47 ZO, t.j. 7,1 %. Podobné údaje uvádí i další krajské a okresní výbory strany.

Většina krajských výborů ve svých zprávách shodně konstatuje, že až na ojedinělé případy, je ukončena kádrová příprava. Se stávajícími členy výboru a nově navrhovanými byly provedeny soudružské rozhovory a okresní výbory projednaly návrhy na předsedy stranických organizací. Z Jihomoravského a Severomoravského kraje bylo upozorněno na neochotu některých funkcionářů nadále pracovat ve výborech, což musely okresní výbory následně řešit uložením konkrétních úkolů. V souladu s přijatými politickoorganizačními zabezpečeními probíhá příprava okresních konferencí, hodnocení stávajících členů a kandidátů okresních výborů a OKRK. Souběžně jsou připravovány podkladové dokumenty pro jejich jednání.

Oddělení ÚV KSČ uskutečnila v souvislosti s přípravou výročních stranických jednání porady předsedů ZO a CZV KSČ přímo řízených organizací. Na pomoc při organizační, obsahové a kádrové přípravě VČS vyslala své pracovníky. K práci rozhodujících ZO jsou zpracována stanoviska, která se stala základem pro vlastní obsahovou přípravu. Důraz je kladen na rozpracování závěrů 7. zasedání ÚV KSČ v jejich podmínkách. Poznatky z kádrové přípravy ukazují na značné změny ve složení výborů ZO. Například v organizacích přímo řízených ekonomickým oddělením ÚV KSČ se jedná o cca 30 % obměnu funkcionářů, u oddělení so-

ciální politiky a stranické práce ve stavebnictví, vnitřním obchodě, dopravě a spojích o 26,7 %.

V návaznosti na přípravu výročních členských schůzí je pozornost stranických organizací průmyslových podniků i závodů zaměřena na zhodnocení výsledků dosažených v minulém roce a zabezpečování plánu v letošním. Jsou přitom uplatňovány rozdílné přístupy. Na některých jednáních stranických skupin i výborů základních organizací převládá poukazování na objektivní potíže, spočívající zejména v chybějících a opožděných dodávkách surovin i materiálu a zastaralém strojovém parku. Například ve Východočeském kraji se v některých hospodářských organizacích, kde byl plán splněn, uvádí, že těchto výsledků bylo dosaženo pouze mimořádnými opatřeními extenzivního charakteru. Bylo k tomu zapotřebí vysokého nárůstu přesčasové práce, sobotních i nedělních směn a brigádní výpomoci hospodářských pracovníků ve výrobě. Při provádění hodnocení výsledků se nedaří plně uplatňovat sebekritický přístup k odhalování vlastních nedostatků hlavně v organizaci práce, vnitropodnikovém plánování, činnosti předvýrobních etap, ve využívání pracovní doby i nízké směnnosti na moderních strojích.

Územní stranické orgány upozorňují, že se opakují nedostatky v plánech podniků i závodů, které působily záporně na jeho plnění v prvních dvou letech osmé pětiletky. Mnohé podniky nemají dosud definitivní plán na tento rok, mezi jeho jednotlivými částmi jsou disproporce, schází bilanční krytí a smluvní zabezpečení dodávek i odbytu. Například v Západočeském kraji nemá stanoven plán Karlovarský porcelán Karlovy Vary a závod LIAZ Holýšov má již jeho čtvrtou variantu. Západočeské keramické závody Horní Bříza dosud nemají určen definitivní plán na první čtvrtletí a ukazatele podle nových pravidel experimentu. Ve Východočeském kraji je nejhorší situace v podnicích řízených ministerstvem průmyslu ČSR. Výrobně hospodářské jednotky Průmyslu kožené galanterie i bavlnářského průmyslu Hradec Králové a

Unichemu Pardubice obdrží rozhodující finanční část plánu až 5. února 1988. Rovněž PZO Motokov a Centrotex Praha zatím obdržely jen orientační ukazatele. Uvedené nejasnosti zpožďují uzavírání kolektivních smluv a socialistických závazků.

I v těch případech, kdy byl plán stanoven, nejsou mnohdy dodrženy nezbytné vazby mezi výrobou, jejím materiálovým krytím a odbytem, reprodukcí základních prostředků a finančním plánem. Tak je tomu například ve Strojírnách potravinářského průmyslu ve Svidníku a v Tesle Stropkov ve Východoslovenském kraji. Pracující těchto podniků kritizují, že problémy nejsou VHJ a ministerstvy operativně a důsledně řešeny.

V podnicích i závodech jsou uzavírány socialistické závazky na počest 40. výročí Vítězného února. Například ZO KSČ Modeta Nezdice (Západočeský kraj) zajistí objem výroby v letošním roce bez reklamací a 98,6 % výrobků bude zařazeno do I. jakostní třídy.

V zemědělství je rozhodující pozornost stranických orgánů a organizací zaměřena na plnění úkolů živočišné výroby, v řadě míst se uskutečňuje inventarizace stavu ozimů. Například v Západoslovenském kraji do skupiny velmi dobrých porostů bylo zařazeno 16,3 %, do kategorie dobrých 43,7 %, do kompletních 34 %, zbývající jsou řídké a nekompletní. Dosavadní průběh přezimování je příznivý, stav porostů se zlepšuje. Pro včasné a úspěšné zvládnutí jarních prací připravují zemědělci osivo a dokončují opravu potřebné techniky. Pro rozsah setby jarních plodin jsou vytvořeny dostatečné zdroje nejen v druhové, ale i odrůdové struktuře.

V některých JZD již byly uskutečněny výroční členské schůze. Jak uvádí například severomoravský a západočeský KV KSČ, v popředí zájmu družstevníků jsou otázky přestavby hospodářského mechanismu a realizace zákona o zemědělském družstevnictví.

Dotazy se týkají především postupu při provádění přestavby nákupních a velkonákových cen a na způsoby řízení ze strany Okresních zemědělských správ. Kriticky se hovoří o dodavatelsko-odběratelských vztazích a zabezpečování chodu přidružené výroby, kdy materiál není bilancován a průmyslové podniky ne vždy považují JZD za dostatečného obchodního partnera.

Územní stranické orgány hodnotí situaci v zásobování vnitřního trhu potravinářským zbožím jako uspokojivou. Přetrvávají připomínky k nedostatku mléčných výrobků (jogurt, kefír, tvrdé sýry) a ke kvalitě uzenářských výrobků. Nadále jsou kritizovány problémy v zabezpečování známých druhů průmyslového a spotřebního zboží. Poukazováno je zejména na technickou, funkční a cenovou úroveň výrobků dlouhodobé spotřeby. Někteří komunisté základních organizací strany v místě bydliště v Praze 1 navrhnou zavést v obchodní síti t.zv. linky nedůvěry, kde by spotřebitelé měli možnost operativně upozorňovat na nedostatky a problémy na vnitřním trhu. Většina krajů upozorňuje, že na trhu chybí toaletní papír, dětské punčochové kalhoty, spodní bavlněné prádlo apod.